

Działanie „Program rolnośrodowiskowy” – ogólne zasady

W roku 2017 **na jednym formularzu** wniosku można ubiegać się o:

- przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
- przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW);
- przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020);
- przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013);
- przyznanie premii pielęgnacyjnej i premii zalesieniowej (PROW 2014-2020);
- przyznanie pierwszej premii pielęgnacyjnej do gruntów z sukcesją naturalną (PROW 2014-2020).

Dodatkowo, w przypadku płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) albo płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), **można ubiegać się o rekompensatę kosztów transakcyjnych**.

W przypadku płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) rekompensata kosztów transakcyjnych przysługuje w ramach Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 **lub Pakietu 5.** Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 **i dotyczy tylko nowych zobowiązań.**

W przypadku ubiegania się o rekompensatę kosztów transakcyjnych, **należy zaznaczyć pole „w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach: pakietu 4” i/lub pakietu 5”** na pierwszej stronie Wniosku o przyznanie płatności na rok 2017.

Zobowiązanie w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” można realizować w ramach następujących pakietów oraz wariantów **(tylko wnioski kontynuacyjne)**:

- **Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone:**
 - ✓ wariant 1.1 Zrównoważony system gospodarowania.
- **Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne:**
 - ✓ wariant 2.1 Uprawy rolnicze (dla których zakończono okres przestawiania);
 - ✓ wariant 2.2 Uprawy rolnicze (w okresie przestawiania);
 - ✓ wariant 2.3 Trwałe użytki zielone (dla których zakończono okres przestawiania);

- ✓ wariant 2.4 Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania);
- ✓ wariant 2.5 Uprawy warzywne (dla których zakończono okres przestawiania);
- ✓ wariant 2.6 Uprawy warzywne (w okresie przestawiania);
- ✓ wariant 2.7 Uprawy zielarskie (dla których zakończono okres przestawiania);
- ✓ wariant 2.8 Uprawy zielarskie (w okresie przestawiania).
- ✓ wariant 2.9 Uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania);
- ✓ wariant 2.10 Uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania);
- ✓ wariant 2.11 Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania);
- ✓ wariant 2.12 Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania).
- **Pakiet 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone:**
 - ✓ wariant 3.1.1 Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach (tylko w przypadku kontynuowania przejętego zobowiązania podjętego przed 15 marca 2011 roku);
 - ✓ wariant 3.1.2 Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach na obszarach Natura 2000 (dotyczy zobowiązań podjętych przed 15 marca 2014 roku).
- **Pakiet 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000:**
 - ✓ wariant. 4.1 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków (dotyczy zobowiązań podjętych przed 15 marca 2014 roku);
 - ✓ wariant. 4.2 Mechowiska;
 - ✓ wariant. 4.3 Szuwary wielkoturzycowe;
 - ✓ wariant. 4.4 Łąki trzęślicowe i selernicowe;
 - ✓ wariant. 4.5 Murawy ciepłolubne;
 - ✓ wariant. 4.6 Półnaturalne łąki wilgotne;
 - ✓ wariant. 4.7 Półnaturalne łąki świeże;
 - ✓ wariant. 4.8 Bogate gatunkowo murawy bliźniczkowe;
 - ✓ wariant. 4.9 Użytki przyrodnicze;
 - ✓ wariant. 4.10 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków.
- **Pakiet 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000:**
 - ✓ wariant. 5.1 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków;
 - ✓ wariant. 5.2 Mechowiska;

- ✓ wariant. 5.3 Szuwary wielkoturzycowe;
- ✓ wariant. 5.4 Łąki trzęślicowe i selernicowe;
- ✓ wariant. 5.5 Murawy ciepłolubne;
- ✓ wariant. 5.6 Półnaturalne łąki wilgotne;
- ✓ wariant. 5.7 Półnaturalne łąki świeże;
- ✓ wariant. 5.8 Bogate gatunkowo murawy bliźniczkowe;
- ✓ wariant. 5.9 Słonorośla;
- ✓ wariant. 5.10 Użytki przyrodnicze.
- **Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie:**
 - ✓ wariant 6.1 Produkcja towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych;
 - ✓ wariant 6.2 Produkcja nasienna towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych;
 - ✓ wariant 6.3 Produkcja nasienna na zlecenie banku genów;
 - ✓ wariant 6.4 Sady tradycyjne.
- **Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie:**
 - ✓ wariant 7.1 Zachowanie lokalnych ras bydła;
 - ✓ wariant 7.2 Zachowanie lokalnych ras koni;
 - ✓ wariant 7.3 Zachowanie lokalnych ras owiec;
 - ✓ wariant 7.4 Zachowanie lokalnych ras świń.
- **Pakiet 8. Ochrona gleb i wód:**
 - ✓ wariant 8.1.1 Wsiewki poplonowe;
 - ✓ wariant 8.1.2 Wsiewki poplonowe – na obszarach zagrożonych erozją;
 - ✓ wariant 8.2.1 Międzyplon ozimy;
 - ✓ wariant 8.2.2 Międzyplon ozimy - na obszarach zagrożonych erozją;
 - ✓ wariant 8.3.1 Międzyplon ścierniskowy;
 - ✓ wariant 8.3.2 Międzyplon ścierniskowy - na obszarach zagrożonych erozją.
- **Pakiet 9. Strefy buforowe - miedze śródpolne.**
 - ✓ wariant 9.3 Utrzymanie 2-metrowych miedz śródpolnych;
 - ✓ wariant 9.4 Utrzymanie 5-metrowych miedz śródpolnych.

Płatność rolnośrodowiskowa jest przyznawana w ramach dowolnej liczby pakietów, z tym że:

- **Zobowiązania podjęte przed 15 marca 2014 roku**
 - Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne nie może być realizowany równocześnie z Pakietem 1. Rolnictwo zrównoważone i Pakietem 8. Ochrona gleb i wód;

- warianty Pakietu 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone, Pakietu 4. Ochrona ptaków i siedlisk i Pakietu 5. Ochrona ptaków i siedlisk na obszarze Natura 2000 nie mogą być realizowane równocześnie na tych samych użytkach rolnych;
- warianty trzeci lub czwarty Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne nie mogą być realizowane równocześnie z wariantami Pakietu 4. Ochrona ptaków i siedlisk lub Pakietu 5. Ochrona ptaków i siedlisk na obszarze Natura 2000 na tych samych użytkach rolnych.
- **Zobowiązania podjęte od 15 marca 2014 roku**
 - Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne nie może być realizowany równocześnie z Pakietem 1. Rolnictwo zrównoważone;
 - Płatność rolnośrodowiskowa do danego gruntu może być przyznana z tytułu realizacji tylko jednego pakietu lub wariantu.

Płatność rolnośrodowiskową przyznaje się rolnikowi, jeżeli:

- **został mu nadany numer identyfikacyjny** w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”;
- **łącna powierzchnia posiadanych przez niego działek rolnych** w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, na których jest prowadzona działalność rolnicza, zwanych dalej „działkami rolnymi”, **wynosi co najmniej 1 ha**;
- **realizuje 5-letnie zobowiązanie rolnośrodowiskowe**, obejmujące wymogi wykraczające ponad podstawowe wymagania, w ramach określonych pakietów i ich wariantów, zgodnie z planem działalności rolnośrodowiskowej;
- **realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe zgodnie z planem działalności rolnośrodowiskowej**;
- **spełnia warunki przyznania płatności** rolnośrodowiskowej w ramach określonych pakietów lub ich wariantów.

Płatność rolnośrodowiskowa jest przyznawana do:

- **działek rolnych** - w przypadku Pakietu 1–6 i Pakietu 8;
- **krów, kłaczy, loch lub owiec matek** ras wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego, objętych programem ochrony zasobów genetycznych – w przypadku Pakietu 7;
- **miedz śródpolnych** – w przypadku Pakietu 9.

- ✚ Płatność rolnośrodowiskowa (dla zobowiązań podjętych **przed 15 marca 2014** roku), przyznawana jest do działek rolnych, których **łąčna powierzchnia wynosi**:
 - **nie więcej niż:**
 - **5 ha** – w przypadku wariantu dziesiątego Pakietu 4,
 - **5 ha** – w przypadku wariantu dziesiątego Pakietu 5,
 - **0,3 ha** – w przypadku wariantu trzeciego Pakietu 6;
 - **nie mniej niż:**
 - **0,3 ha** – w przypadku wariantu pierwszego Pakietu 6, w odniesieniu do upraw rolniczych,
 - **0,15 ha** – w przypadku wariantu pierwszego Pakietu 6, w odniesieniu do upraw warzywnych,
 - wielkość powierzchni plantacji nasiennych roślin rolniczych określona dla wytwarzania materiału siewnego kategorii kwalifikowany w przepisach o nasiennictwie – w przypadku wariantu drugiego Pakietu 6.

- ✚ **Płatność rolnośrodowiskowa w ramach wariantu 2.9, 2.10, 2.11, 2.12** za ostatni rok realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego jest przyznawana także do działek rolnych użytkowanych jako sady pomimo zaprzestania uprawy krzewów na tych działkach rolnych po przeprowadzeniu zbioru w tym ostatnim roku, jeżeli rolnik prowadzi produkcję rolną zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym oraz poinformuje kierownika biura powiatowego o zamiarze zaprzestania uprawy najpóźniej w terminie 30 dni przed tym zaprzestaniem.

- ✚ **Wysokość płatności rolnośrodowiskowej w danym roku** (dla zobowiązań podjętych **przed 15 marca 2014** roku), **ustala się jako iloczyn stawek płatności na:**
 - hektar gruntu i powierzchni działek rolnych lub
 - sztukę zwierzęcia i liczby krów, klaczy, loch i owiec matek, lub
 - metr bieżący między śródpolnej i długość tej między

- po uwzględnieniu zmniejszeń lub wykluczeń wynikających ze stwierdzonych nieprawidłowości lub niezgodności.

- ✚ W przypadku **realizacji więcej niż jednego pakietu na tych samych gruntach rolnych**, wysokość płatności rolnośrodowiskowej ustala się jako sumę kwot przysługujących za realizację tych pakietów (dla zobowiązań podjętych **przed 15 marca 2014** roku).

- ✚ W przypadku **Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone realizowanego na obszarach szczególnie narażonych (OSN)**, płatność rolnośrodowiskowa za realizację tego pakietu na tych obszarach jest przyznawana do działek rolnych, których łąčna powierzchnia

wynosi **nie więcej niż 100 ha**. Płatność rolnośrodowiskowa nie przysługuje do działek rolnych za realizację zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach określonych pakietów lub ich wariantów, jeżeli wymogi tych pakietów lub wariantów są objęte programami działań mającymi na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarach szczególnie narażonych, zgodnie z przepisami Prawa wodnego (dla zobowiązań podjętych **przed 15 marca 2014** roku).

W przypadku pakietów: Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone, Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne, Pakietu 8. Ochrona gleb i wód, płatność rolnośrodowiskowa (dla zobowiązań podjętych **przed 15 marca 2014** roku), **jest przyznawana w wysokości:**

- **100% stawki płatności** - za powierzchnię **od 0,1 ha do 100 ha;**
- **50% stawki płatności** - za powierzchnię **powyżej 100 ha do 200 ha;**
- **10% stawki płatności** - za powierzchnię **powyżej 200 ha.**

Przy obliczaniu wysokości płatności rolnośrodowiskowej uwzględnia się działki rolne, dla których obowiązują stawki płatności, w kolejności od najwyższej do najniższej przysługującej stawki płatności.

Płatność rolnośrodowiskowa (dla zobowiązań **podjętych od 15 marca 2014 roku**), przyznawana jest do działek rolnych, których **łączna powierzchnia wynosi:**

- w przypadku **Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone – 20 ha;**
- w przypadku **Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne** w zakresie wariantu:
 - pierwszego, drugiego, piątego i szóstego – **30 ha,**
 - trzeciego i czwartego – **15 ha,**
 - siódmego, ósmego, dziewiątego, dziesiątego, jedenastego i dwunastego – **10 ha;**
- w przypadku **Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych** poza obszarami Natura 2000 i **Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych** na obszarach Natura 2000 – **20 ha,**
- z tym że w przypadku wariantu dziesiątego tych pakietów – **5 ha;**
- w przypadku **Pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin** w rolnictwie w zakresie wariantu:
 - pierwszego, drugiego i czwartego – **20 ha,**
 - trzeciego – **nie więcej niż 0,3 ha;**
- w przypadku **Pakietu 8. Ochrona gleb i wód – 20 ha.**
- w przypadku pakietów: **Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych** poza obszarami Natura 2000, **Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych** na obszarach Natura 2000, **Pakietu 8. Ochrona gleb i wód, płatność rolnośrodowiskowa** jest przyznawana w wysokości:
 - 100% stawki płatności – za powierzchnię **od 0,1 ha do 10 ha;**

- 50% stawki płatności – za powierzchnię powyżej **10 ha** do **20 ha**.
 - W przypadku **Pakietu 2**. Rolnictwo ekologiczne, płatność rolnośrodowiskowa jest przyznawana w wysokości:
 - w przypadku wariantu pierwszego i drugiego:
 - 100% stawki płatności – za powierzchnię od **0,1 ha** do **20 ha**,
 - 50% stawki płatności – za powierzchnię powyżej **20 ha** do **30 ha**;
 - w przypadku wariantu piątego i szóstego:
 - 100% stawki płatności – za powierzchnię od **0,1 ha** do **15 ha**,
 - 50% stawki płatności – za powierzchnię powyżej **15 ha** do **30 ha**.
- ✚ W przypadku realizacji więcej niż jednego pakietu lub wariantu, płatność rolnośrodowiskowa jest przyznawana w wysokości **100% stawki płatności**, jeżeli łączna powierzchnia, do której przysługuje płatność rolnośrodowiskowa w ramach wszystkich realizowanych pakietów lub wariantów, **nie przekracza największej powierzchni**, za którą w ramach realizowanych pakietów lub wariantów można przyznać płatność rolnośrodowiskową z uwzględnieniem **100% stawki płatności** (dla zobowiązań podjętych **od 15 marca 2014 roku**).
- ✚ Przy ustalaniu wysokości płatności rolnośrodowiskowej przysługującej do działek rolnych uwzględnia się powierzchnię tych działek, nie większą jednak niż maksymalny kwalifikowany obszar, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 640/2014, określony w systemie identyfikacji działek rolnych, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.
- ✚ **Wysokość stawek płatności dla poszczególnych pakietów i ich wariantów jest określona w załączniku nr 5 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego.**
- ✚ Płatność rolnośrodowiskowa jest przyznawana do gruntu, na którym jest położona **działka rolna o powierzchni co najmniej 0,1 ha**.
- ✚ W 2017 roku rolnik **zobowiązany jest dołączyć materiał graficzny/załącznik graficzny do wszystkich działek ewidencyjnych, na których deklarowane są działki rolne**.
- Gdy na materiale graficznym sporządzonym dla jednej działki ewidencyjnej widocznych jest kilka działek ewidencyjnych i na działkach tych rolnik wyrysował działki rolne, rolnik nie ma obowiązku dostarczenia odrębnych materiałów graficznych dla tych działek ewidencyjnych.

- **Załącznik graficzny wystany do innego rolnika** może być złożony (wykorzystany) przez rolnika, który w danym roku deklaruje tą działkę ewidencyjną we wniosku. W takim przypadku należy przekreślić dane podmiotowe (nr producenta oraz imię i nazwisko) wydrukowane na materiale graficznym a następnie wpisać dane rolnika, który dołącza ten materiał graficzny do wniosku.
- **Niezłożenie wraz z wnioskiem materiału graficznego** z działkami ewidencyjnymi, na których rolnik zadeklarował działki rolne, będzie skutkowało wezwaniem rolnika do usunięcia braków formalnych we wniosku. **Nieusunięcie tego braku do 9 czerwca, spowoduje, że działki ewidencyjne, na których rolnik deklaruje działki rolne pozostaną bez rozpoznania.** Do rolnika wówczas zostanie wysłane *Pismo w sprawie pozostawienia wniosku bez rozpoznania*, określające zakres pozostawienia wniosku bez rozpoznania.
- **Rolnik realizujący zobowiązanie rolnośrodowiskowe:**
 - **zachowuje występujące w gospodarstwie rolnym i określone w planie działalności rolnośrodowiskowej trwałe użytki zielone, oraz elementy krajobrazu rolniczego** nieużytkowane rolniczo, tworzące ostoje dzikiej przyrody;
 - **prowadzi** na formularzu udostępnionym przez Agencję **rejestr działalności rolnośrodowiskowej** zawierający wykaz wypasów zwierząt oraz działań agrotechnicznych, w tym zastosowania nawozów i wykonania zabiegów przy użyciu środków ochrony roślin, przy czym rejestr ten w zakresie zastosowania nawozów prowadzi się dla całego gospodarstwa rolnego;
 - **przestrzega innych wymogów określonych dla danego pakietu lub wariantu.**
- **Jeżeli rolnik nie zamierza ubiegać się w danym roku o przyznanie kolejnej płatności rolnośrodowiskowej** do określonych gruntów lub zwierząt objętych zobowiązaniem rolnośrodowiskowym, **składa** na formularzu udostępnionym przez Agencję, **informację** o tych gruntach oraz o wariacie realizowanym na tych gruntach na których realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w danym roku, a przypadku realizacji Pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, informację o zwierzętach w odniesieniu do których realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w danym roku.
- **Informację należy złożyć do** kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rolnika albo siedzibę rolnika, w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej, **tj. do dnia 15 maja 2017 roku** (*Informację o gruntach lub zwierzętach* uznaje się za niezłożoną, jeśli zostanie złożona po dniu 15 maja 2017 r. - **brak możliwości złożenia tego dokumentu do dnia 9 czerwca 2017 r.**

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Płatność rolnośrodowiskowa wypłaca się do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, wraz z kwotą przeznaczoną na refundację kosztów transakcyjnych.